

Monumentnummer*: 513411

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 november 1999
Kadaster deel/nr 82721/162

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Haarlem Haarlem Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Haarlem Centrum (10)

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Haarlem C 6117

Omschrijving**

Inleiding

In de jaren 1923-1924 naar Zakelijk-Expressionistisch ontwerp van J.W.E. Buys gebouwde VLEUGEL VAN HET STEDELIJK GYMNASIUM in de noordwestelijke hoek van het Prinsenhof. Deze vleugel werd gebouwd als uitbreiding van het 19de-eeuwse gymnasium dat tegelijkertijd door Buys inwendig werd verbouwd. Het in oorsprong donker gekleurde houtwerk maakte een essentieel onderdeel uit van de architectuur. Het in het verlengde van de oudbouw liggende korte deel van de vleugel werd naderhand met een bouwlaag verhoogd. Deze gymnasium-uitbreiding is het laatste werk dat Buys in opdracht van de Dienst Openbare Werken te Haarlem heeft uitgevoerd.

N.B. Het 19de-eeuwse deel van het stedelijk gymnasium aan het Prinsenhof is reeds beschermd als rijksmonument.

Omschrijving

Op L-vormig grondplan gebouwde vleugel van het Stedelijk Gymnasium bestaande uit drie bouwlagen (parterre, eerste verdieping en tweede verdieping) onder plat dak. De vleugel is opgetrokken in gele baksteen en heeft een skelet van gewapend beton. De architectuur kenmerkt zich door in elkaar geschoven, uitgebouwde en uitgemetselde volumes en lijsten die een nadrukkelijke horizontale en verticale geleiding teweegbrengen. De vleugel bestaat uit een kort deel in het verlengde van de oudbouw en een langer

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

deel dat hier in een schuine hoek (ca 100°) op aansluit. In de binnenhoek van het lange deel van de vleugel bevindt zich een door twee hogere en dwars geplaatste muurdammen begrensd terugliggend gevelvlak. Dit gevelvlak bevat de hoofdingang onder balkon met daarboven een driedelige verticale vensterreeks met horizontale roedenverdeling. De brede centrale reeks bevat ter hoogte van het balkon een deur die eveneens is voorzien van een horizontale roedenverdeling. Op de borstwering van het balkon staat in witte metalen letters STEDELIJK GYMNASIUM. De latei boven de verticale vensterreeks ligt op dezelfde hoogte als de lateien van de vensters op de tweede verdieping. Boven deze hoogste lateien bevindt zich een fors afsluitend gevelvlak. Links (zuid) van de ingang bevat elke bouwlaag een lokaal met een breed horizontaal venster dat door een muurdam van een smal venster wordt gescheiden. De borstweringen zijn doorgetrokken waardoor een open zuidhoek is ontstaan met op de parterre een klein ommuurd terras en op de verdiepingen balkons. Deze buitenruimten zijn vanuit de lokalen toegankelijk. De open zuidhoek wordt door een overstek op lateihoogte van de tweede verdieping afgesloten. De open zuidhoek sluit aan op een terugliggend en iets lager gehouden volume waarin zich laboratoria bevinden. Op de overgang naar van het hogere naar het lagere volume staat een hoog rechthoekig rookkanaal. Dit rookkanaal vormt tevens de achtermuur (west) van de open zuidhoek. In de kopgevel van het terugliggende blok bevinden zich alleen reeksen horizontale bovenlichten. Dit geldt ook voor de achterzijde (west en noord).

Het korte deel van de vleugel bevat eveneens per bouwlaag één lokaal met breed horizontaal venster dat door een muurdam van een smal venster wordt gescheiden. Rechts van het brede venster sluit een licht risalerend gevelvlak aan op de oudbouw. Dit gevelvlak heeft een deur op de parterre en daarboven per bouwlaag een meerruits venster.

Waardering

De uit 1923-24 daterende, uitwendig grotendeels gaaf bewaarde vleugel van het Stedelijk Gymnasium is van algemeen belang uit architectuurhistorisch en stedenbouwkundig oogpunt vanwege de bijzondere Zakelijk-Expressionistische vormgeving met brede vensterpartijen en de beeldbepalende situering in de noordwestelijke hoek van het Prinsenhof. De vleugel heeft cultuurhistorische betekenis als schoolgebouw voor gymnasiaal onderwijs en is voorts van belang als onderdeel in het oeuvre van J.W.E. Buys.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument